

PRELOM

Izhaja vsak četrtek. —
Naročnina letno Din 30.—.

Uredništvo in uprava:
Kolodvorska ul. št. 8 v
Ljubljani.

Telefon št. 3770. — Pošt.
ček. račun št. 10.499.

Zbori borcev — tabori ljudstva.

Povsod ogromna udeležba. — Na taborih v Domžalah, Trebnjem in na Žalostni gori pri Preserju je ljudstvo vpilo zoper krivico in nasilje — pa za pravično in močno državo — vibarno je pozdravljalo kraljevskega Gospodarja, ki bo zmagal vse notranje razdiralce — ki nam bo ustvaril jugoslovanski dom enakosti, bratstva, svobode in pravičnosti. Državne trobojnice so med prazniki v najčistejših barvah plapolale na naših zborih: modro — zvestoba, belo — iskrenost, rdeče — ljubezen. Jugoslavija ima na svoji severo-zapadni meji mogočno četo borcev, ki nosijo v srcu te svete barve državnega prapora. Cement velike Jugoslavije je v teh besedah: zvestoba za zvestobo, iskrenost za iskrenost, ljubezen za ljubezen. Pečat za to pogodbo pa je sporočilo naših junakov in velikih mož, ki nam kličejo izza groba: Sloga jači — nesloga tlači.

Trebnje.

Naša krajevna organizacija v Trebnjem je ena izmed najbolj dovršeno urejenih ter nam nihče ne bo mogel očitati, da pretiravamo, ako rečemo: Ssem se pridite učiti, ki bi radi videli, kaj je duh podjetnosti, discipline, požrtvovalnosti. — Sem se pridite učiti vsi, ki vam je kaj na tem, da bomo kdaj močni in nepremagljivi. Poleg vsega tega pa je treba poudariti še nekaj: Med temeljnimi mislimi Združenja borcev Jugoslavije se blesti ena, ki je takorekoč mozeg naše organizacije — to je misel edinstva, združitve vseh poštenih ljudi, pa naj si bodo po svoji politični pripadnosti te ali one stranke, tega ali onega društva — samo da se zavedajo našega načela, da je treba zbirati pametne in trezne može in fante, ki jim je bolj pri srcu, da se v našem javnem življenju nosi skupaj, gradi in zida — ne pa zavira, ruši in uničuje.

Trebanjci so ljudje kot treba, pametni, uvidni, bistri — in kdo ne bi bil bister v tako lepi dolini in med tako prijaznimi goricami — pa so jim šle vodilne misli našega gibanja na mah k srcu. Zato mora vsakega pravega borca prešinjati veselje, ko pride v Trebnje in vidi toliko sloge, toliko dobre volje in toliko krepkega dela za cilje našega združenja. Bilo je gniljivo videti. Kako so med spominsko slavnostjo pred spomenikom ter med taborskimi prireditvami složno sodelovali vsi, prav vsi. Izjem ni bilo. In če je bil kdo malo bolj ob strani — nič zato. Saj mu vidimo v srcu — kako rad bi k nam, pa mu je valpet namignil drugače — pa ne domači valpet, saj ga v Trebnjem ni.

Kdor je na binkoštno nedeljo prišel v Trebnje, se je moral čuditi. Sto mlajev je stalo, hiše so bile okusno okrašene, plapolale so povsod zastave. Kot so pravili domačini, so dekleta — hvala jim in čast — napletle 3000 metrov girland, od srede pa do nedelje je vsak dan po 50 borcev vozilo, belilo in postavljalo mlaje.

In sprevid na binkoštno nedeljo ob 9. uri dopoldne — to vam je bilo nekaj izrednega, prava, pravcata parada. Trebanjski borci so postavili dva vzorna oddelka: kolesarje in konjenice. Poudariti moramo takoj izpočetka, da so rabili pri tem vojaška povelja — saj so naši mlajši borci že vsi služili v jugoslovanski armadi. Konjenica je bila vzorna. Kretanje brezhibno, konji so se svetili kot svila, jezdec so sedeli na njih kot uliti. Poleg tega so bili jezdec vsi v šajkačah, ki so jim drzno čepele po strani na glavi, kakor se spodobi vojaku, ki ga pihne. Krasno nedeljsko jutro je dalo sprevidu vse, kar človek ne more dati, lepoto, ki je ne moreš ustvariti. Zvoki železničarske godbe iz Ljubljane so se veselo spretavali čez njive. Lepo je bilo, lepo, da nikoli tako!

Sprevid, ki se je pomikal od kolodvora ssem, je zaval pred spomenik padlim v svetovni vojni. Tu se je vršila kratka, a zato pristrčna in v srce segajoča spominska slovesnost. Govor, ki smo ga slišali iz ust tov. Blagotinška, je bil nekaj posebnega. Vsa srca so trepetala ob njegovih besedah v globokem spoznanju bridke usode Jugoslovancev vseh časov in še o globljem spoznanju, da je naša bodočnost v slogi vsega naroda od Triglava do Šar planine. Zlasti so vse prešinile te besede:

„V milijone že gre število padlih sinov Jugoslavije, kateri so skozi sto let kovali in nam skovali našo narodno svobodo. Celo jezero je bilo prelite dragocene krvi za svobodo na Kosovem polju in cele gore je bilo trupel mrtvih junakov. Od juga in severa, od vzhoda in zahoda je pritisnil sovražnik kot v zahvalo, da so ga naši pradedje obvarovali turških navalov. Zadržal je sever, zadržal je zapad in strašno žetev je žela smrt med sinovi našega naroda po vsej jugoslovanski zemlji — tja v puste albanske gore in tja na daljni Kri. In tukaj, na najvišjem vrhu jugoslovanske Golgote, je Oče nebeški pogledal na tri izmučene brate. Potočila se mu je solza iz božjega očesa in blagoslovila mrke junake. Dvignil je tedaj oče nebeški tri prste in blagoslovil: ta božja solza naj bo blagoslov za vaše veliko narodno trpljenje; pojdite junaki in složno ponosite svobodo svojim trpečim bratom.

Še so padale žrtve na Solunu, še v strašni zmagoslavni bitki na Kajmakčalanu — toda že na pragu svobode.

Tekom osvobodilnega stoletja je padlo več kot milijon junakov za krst častni in svobodo zlato in tem junakom kličemo danes: Slava vam junaki svobode!

Ne pozabimo tovarišev, ki jih krijejo daljne poljske in ruske stepe, ki počivajo na Kav-

naše Gospe svete in so umirajoč upirali zadnji pogled v naše zgodovinsko pravo, v naš vojni vodski prestol.

In končno hvaležen spomin in globok poklon vam junaki, ki ste tvorili do zadnjega diha ob Soči in na Krasu železen zid, ob katerem se je razbilo dvanajst strašnih vojnih poplav. Vsa povojna zgodovina nam danes neizpodbitno in jasno dokazuje, da ste samo vi s svojimi življenji rešili našo lepo Gorenjsko, otok bleški, kinč nebeški, našo belo Ljubljano, bogastvo naše zemlje do Zidanega mostu, velik del našega dolenskega paradiža, in naše bele domove ste rešili, da jih niso porušile sovražne grane.

Slava in hvala vam junaki izpred tega vašega veličastnega spomenika.

Danes snivate večne sanje v deželi slovenskega preroka Simona Gregorčiča in poslušate šumljanje bistre Soče, bo li kedaj izpolnila prerokbo...

S Sv. Gore in Sv. Gabrijela gledate po prelepem, pa žalostnem goriškem paradižu, — Doberdob, velik slovenski grob, pa hladni ostra kraška burja in nikogar ni, ki bi Vam smel po Vaših gomilah natrositi naših nagljev in rožmarina.

Mi borci, zbrani na današnjem mogočnem taboru, Vam kličemo: Slava vam, junaki, mi

Zbor v Kranju v nedeljo, dne 27. maja t. l.

Zbero se borci vse Gorenjske, izpod Grintovca in Stola, pa izpod sivega Triglava — od modrih gorskih jezer, od penečih se slapov, iz mračnih sotesk in zelenih gozdov, s sončnih planin in višav. — Kmetje, pastirji, meščanje, tkalci, predilci in sajasti železarji. Gorenjski borci — zbor!

kazu, na Uralu, v daljni Sibiriji, in ki počivajo v srcu naše slovanske matere Rusije. Tuja sovražna sila jih je primorala, da so legli v grob tako daleč od svoje domovine. V sveti slovanski zemlji snivajo večne sanje, njihove duše pa hodijo pred prestol našega najvišjega poveljnika v nebesih in ga prosijo, da privede našo slovansko matuško Rusijo skoraj zopet nazaj v veliko slovansko občestvo.

Večen Vam spomin tovariši!

Svet spomin in globok poklon vam padli junaki, ki ste branili in nam ohranili biser Jugoslavije, našo lepo Slovenijo. Slava tebi, junak Malgaj, ker si daroval svoje mlado življenje za slovenski Korotan. Slava vsem tvojim sojunakom, ki so umirali pred obličjem

nismo pozabili na vaše grobove, ta svet spomin hočemo izročiti tudi našim sinovom, ki bodo prišli nekoč in bodo okrasili vaše grobove s cvetjem naše slovenske ilpe.

O sveta zemlja jugoslovanska, od Boga in s krvjo tvojih najboljših sinov blagoslovljena! O sveta zemlja, v kateri počiva toliko stotisočev tvojih sinov, kateri so zate darovali svoje najdražje, svoje življenje, vredna si večje sreče in to srečo bodeš tudi dosegla, v to trdno verujemo.

Slava tvojim padlim junakom!

Pevski zbor je s čustvom zapel: Oj, Doberdob, ter krasno molitev: Gospod, Gospod! Po maši, ki se je vršila pod milim nebom na trgu pred cerkvijo in prosvetnim domom,

Ljudska množica, ki na binkoštni ponedeljek posluša govornike „Boja“ pod obzidjem cerkve na Žalostni gori pri Preserju.

se je vršil mogočen zbor. Predsednik tovariš Mastnak je po kratkem, a krasnem nagovoru predložil, naj se pošlje vdanostna brzojavka Kralju Aleksandru, kar je ljudstvo sprejelo z viharim navdušenjem in odobravanjem. Za tem so govorili po vrsti tov. dr. Gros iz Novoga mesta, tov. Lorger, tov. Fabjančič in tovariš Vidmar. Izvajanjem govornikov so zbrani borci sledili z največjo pozornostjo ter so jih ponovno prekinjali s ploskanjem in glasnim odobravanjem. Videti je bilo, da so vsem segle besede slavnostnih govornikov globoko v srce.

Konjenica trebanjske krajevnice organizacije „Boja“ v sprevedu na binkoštno nedeljo.

Domžale.

Po dežju pride solnce. Ves teden je padalo. Tudi za nedeljo ni kazalo najboljšega. Pa je vendar sijalo solnce, sijalo, posušilo mokre ceste, da ni bilo ne blata ne prahu, da je bilo dobro, da je padalo prej do zadnjega trenutka. Samo še lepše je bilo zato. Ne blata ne prahu. Vse čisto in bistro, veselo in toplo. Še so se mimogrede zbirali posamezni preteči oblaki, pa jih je solnce razpršilo, spremenilo v nič.

In zakaj vse to. Zato in samo zato, da so borci lahko zborovali. Iz daljne tuhinjske doline, iz Kamnika, Mengša, Komende, s hribov in dolin so prihiteli peš, na vozovih in kolesih. Disciplinirani, tihi in odločni. Srca pa so poigravala.

Pred Slokarjem je vojska okamenela na znak troblje „mirno“. Poklonila se je svojemu vrhovnemu poveljniku Kralju Aleksandru. V imenu pripravljalega odbora „Boja“ za Domžale je tov. Vrečar položil venec pred njegov spomenik. Godba je zaigrala državno himno. Sledilo je navdušeno klicanje Kralju in Jugoslaviji. Izmučena srca so dala duška ljubezni do svojega Gospodarja, do svoje rodne grude, do svoje širne domovine.

Po zboru so od vseh strani prihiteli resni možje in fantje žarečih oči ter izražali željo, da bi se ustanovile naše organizacije v njihovih krajih. Tudi Metličane smo imeli v svoji sredi, ki so prihiteli od onstran Gorjancev med nas. Živela Bela Krajina, saj boš kmalu v našem taboru.

Popoldanski program se je razvijal v najlepšem redu. Mnogo so k lepemu dnevu prinesli ubrani akordi železničarske godbe iz Ljubljane. Trebanjski tabor je eden izmed mejnikov ob naši poti k lepši bodočnosti naroda in države.

Pod zvoki mengeške in domžalske godbe se je nato razvil spreved po Domžalah k župni cerkvi na gričku Goričici.

Nepregledne množice so zasedle griček do zadnjega prostorčka in še po cestah so stale množice, glava pri glavi.

Raz improvizirani oder pred kapelico je izpregovoril najprej Domžalski župnik g. Bernik. Njegov krasni govor je izvenel v klic, da so ljudje dandanes pozabili na vest ter da bodi bojevniška naloga odstraniti brezvestnost. Sledila je služba božja, nakar je tov. Vrečar otvoril zbor in predlagal udanostno brzojavko Nj. Vel. Kralju, kar je bilo sprejeto z navdušenim vzklikanjem.

Na zboru so govorili predsednik „Boja“ g. Kuster, g. Šturm, g. Česenj iz Kranja, g. Marinko in g. Vrečar iz Domžal, ki je zaključil zbor s pozivom zborovalcem, naj se mirno razidejo. Predlagal je brzojavno pozdrav g. banu, kar so zborovalci z navdušenjem pozdravili.

Tako množičnega in enodušnega shoda Domžale še niso videle. Govori so vzbudili v tisočglavi množici zavest velikih nalog, ki jih ima Združenje borcev Jugoslavije in pa zavest, da so te naloge vredne vneme vseh, ki pošteno mislijo.

Žalostna gora.

(Glej naše slike na 1. in 3. strani).

Po hudi uri, ki je razsajala ponoči z bliski, strelo in nalivi, je bilo jutro binkoštnega ponedeljka vse čisto in brez madeža, kot bi ga bil božji gospodar umil, da bo narava tem lepša zborovalnica za borce, ki so se že na vse zgodaj začeli zgrinjati na ljubko Žalostno goro. Vsa zaspala še je ležala prelepa ljubljanska ravan vse tja do planin, ki so prodirale daleč na severu s svojimi belimi vrhovi ka-deče se megle in v sinjino tajajoče se oblake.

Glej, vozovi drče po belih cestah, kolesarji švigajo mimo njih, zastave vihrajo, pisane barve narodnih noš pozdravljajo oddaleč, jezdec hite od vseh strani, od Iga, Dobrove, Tacna, Vnanjih in Notranjih gor, Vrhnik, Borovnice, Brezovice in dalnjega Rakeka. Konjiči rezgetajo in hrzajo. Spreved se je uredil, kakor dolga kača se vije od Vnanjih goric sem. Čuje se škrebkanje konjskih kopit, veseli govor ljudstva na vozeh, srebrni smeh mladine. In ves ta narod, vesel in navdušen, ene misli, ene volje in ene krvi, hiti po zavojih izprane ceste vse više in više na goro k starodavnemu svetišču, od koder se oglašajo ubrano pritrkavanje. Krasen je bil ta dan. Kdor ljubi našo prirodu in naše ljudstvo, je prišel, da se prerodí v tisti čarobni moči, ki jo izdihava bližina naroda, iz katerega smo vsi izšli, vsi, tudi tisti, ki so od naroda odpadli in se zaprli v svoje slonokošene stolpe, da jih ne more do njih. — Zvoki gasilske godbe iz Vnanjih gor, ki je požrtvovalno sodelovala so se igri-

vo lovili med krošnjami košatih lip in orehov.

Teško je popisovati take dogodke kot je bil recimo tabor na Žalostni gori. Beseda je blede. Kaj takega je treba videti, ne, to ni prava beseda, doživeti je treba kaj takega, ne le doživeti — preživeti, s srcem, z mislijo, s hrepenenjem, z vsem, kar nam je Bog vsadil dobrega v dušo. Naše slike marsikaj povedo, toda so reči, ki jih ni mogoče naslikati.

In te reči so bile vsem v srcu, ljudstvu in govornikom na zboru, zato so govorniki užigali v poslušavcih poseben ogenj, ki ga nič ne pogasi, ogenj, ki požira krivico in razsvetljuje vse, kar je lepega in dobrega, poštenje, zvestobo do bratov po krvi, ljubezen do kralja, voljo za ustvarjanje velike in močne države.

Ko je bil končan ta prelepi zbor, s katerega so zborovalci poslali vdanostno brzojavko Nj. Veličanstvu Kralju, se je vsa pisana množica veselo besedujoč in prepevaje razsula na vse strani, noseč s seboj novo, veliko idejo, ki je doslej vsem skromno dremala v srcu, pa so jo sedaj slišali ostro in jasno izrečeno od borcev „kakor jim je Bog grlo ustvaril“. To je ideja nesebičnosti, poštenja, socialne pravičnosti, vzajemnosti vseh stanov iz vseh krajev države, ideja velike in mogočne jugoslovanske države, ki naj bo v blagoslov ljudstvu in v strah sovragu.

Kdor želi imeti slike z Žalostne gore, jih dobi pri fotografu Pavlovčiču, Ljubljana, Poljanska cesta

Pogovor z Valjarjem.

Naš Valjar vozi! Po celi mili slovenski domovini premetava svoje ogromno jekleno telo. Ne moti ga cvilež in lajež ne vaških, ne mestnih psov. On vozi svojo pot — korajžno tlači blato pred seboj. Tu in tam spreša črk na cesti, zdrobi gnoj, ki ga je izgubilo preprosto živinče, najraje pa tlači plevel in osat, ki sta se tako razbohotila, da ju je za cel pragozd. Najbolj korajžno vozi ob nedeljah in praznikih — gospod Bog mu tega ne zameri...

Za seboj pa pušča široko, urejeno, lepo izravnano cesto, vso belo in čisto... Od časa do časa zavriska njegova sirena, da odmeva od sivih gorenjskih vršacov do bajnih Gorjancev, od zameglenega Krima do zasanjanega Pohorja — tja do Prekmurskih ravnin. Ta krik se širi in širi in že ga čuje hrvatski belosrajčni seljak, bosanski širokohlaničnik, veselí Sremac in Voivodinac, junaški Šumadinac...

Majsko solnce pripeka. Brenclji so hudi... Pri vsakem kilometrskem kamnu stoji pritlikavec — tisti slavni mali vpraševalec in vprašuje, vprašuje... Valjar pa mu odgovarja, ako smatra vrednim, ali pa ga ignorira.

Takole gre pogovor:

Vpraševalec: Čuj me: ti mogočni Valjar! Koliko pa že imaš članov v svoji „armadi“?

Valjar: Članov imam, kolikor jih hočem imeti. Ali jih je 50.000 ali 100.000 ali dvakrat toliko — sam ne vem. Sedaj samo še popisujem pošteno ljudstvo. Tudi garjeve ovce že rinejo v mojo stajo. Pa jim moram najprej garje odpraviti. Gorje onim špekulantom, ki bi se pod kakršnokoli krinko vtihotali v moje vrste — ker bodo strahovito razočarani!

Vpraševalec: Pišeš o svojih mogočnih zborih — vodilno časopisje pa piše drugače.

Valjar: Časopisje, ki podcenjuje moje zboro, laže. Narod ve dobro, kaj je resnica. Narod pomnoži poročila „vodilnega“ časopisja s 5 ali 10 — pa je konec besedi. In naroči moj „Prelom“, ki ne laže, ki je tako pošten, kot jaz — Valjar.

Vpraševalec: Veš, Valjar — zdi se mi, da tebi čas pomaga. Glej huda kriza je vsepovsod in kdor zna ljudstvu zapeti pesmico proti mačehi korupciji, ta mora imeti uspeh. Vsi nezadovoljneži so na tvoji strani. To res ni preveč težko.

Valjar: Jaz pa pravim, da je težko. Komu naj tisočkrat opeharjeni delovni človek danes še zaupa? Komu naj zaupa od krize izglodani kmet, komu lačni brezposelni inteligent, komu obupani trboveljski rudar? Saj so že skoro vsi izgubili vero sami v sebe! Meni pa zaupajo, ker sem pošten. Zato sem si pridobil srce naroda.

Vpraševalec: Zabitega kmeta in proletarca še kako prevaraš, a inteligenta ne moreš!

Valjar: Meni gre za množico, za večino. In če sta kmet in delovni človek v večini, mi gre zanje. Onega, ki ga strahuješ, da vzameš že itak pičlo odmerjeni kos kruha njemu in njegovi nebolglieni deci — bom osvobodil, da bo ves moj. Danes pa je že moje njegovo srce. Tudi cvet prave inteligence je na moji strani. Inteligent pa, ki mu vsa izobrazba ne pomaga, da bi bil pošten in da bi spregledal vsaj tako hitro, kot je spregledal preprosti kmet — on je „škric“, on je v jedru gnil sad in mu ni pomoči. Prišel bo prepozno in zamudil bo vlak.

Največjo nado polagam na mladino. Ona je neokužena od strahovitih borb in predsodkov preteklosti. Vso mladino hočem privedi na svojo stran — ona naj bo moj najboljši sodelavec in srečen dedič zdravih sadov mojih ogromnih naporov!

Gledam kmeta, delovnega človeka in pravega inteligenta: od hiše do hiše nosi moje dete „Prelom“ in ga čita solznih oči, z vso dušo, od prve do zadnje črke — kot evangelij... — Tisti „škric“ pa opravi z njim v eni minuti. List, ki ne prinaša škandaloznih afer ali vsaj krvavega, plitvega podlistka ali ki ne posveti vsaj ene cele strani velevažnemu internacionalnemu žogobru, boksu, bedastim in plitvim filmom, kjer nastopajo po možnosti avstrijske uniforme ali celo „pikelhaube“ itd. — ga ne zanima. Moj pokret gre od spodaj navzgor in ne narobe.

Vpraševalec: O Gibanje, povej, ali se še vedno držiš svoje „maršrute“ in voznega reda?

Valjar: Vedno sem se držal svoje „maršrute“, ki mi jo narekuje vest naroda in se je bom držal. Vozni red pa tudi malo spremenim — po potrebi. Za Ribnico na primer sem prestavil svoj prihod od 22. aprila na 13. maja.

Vpraševalec: Čuj, ti slavni pokret! Kako pa je kaj s politiko? Gotovo si političen, ker se pečaš samo s politiko. Ali ne veš, da se smejo mešati v njo le oni, ki imajo oblastveno dovoljeno in pravilno kolektivno koncesijo — to so politične stranke ali partije?!

Valjar: Ne bodi teleban, zapomni si, da je politika kot pojem eno — strankarska politika pa je drugo. Zanimam se za vse, kar se godi okrog mene, kar more prinesiti boljšo bodočnost moji Jugoslaviji in vsakemu njenemu državljanu, zanimam se za vse, kar spada v člen 2. in 3. mojih oblastveno potrjenih pravil. Strankarska politika mi smrdi, ker je dovedla moj narod že drugič na rob prepada. Nimam smisla za profitorski politični tarok s skritimi aduti v žepu! Za to sem in ostanem nadstrankarski pokret. Prinašam o tem nove nazore, ki so za tvoje revne možgane nerazumljivi, ker si obremenjen s privzgojenimi predsodki in ker ljubiš profit bolj kot narodno slovo. (Konec prihodnjic.)

Prizor z zborovanja pred Prosvetnim domom v Trebnjem.

Pesem borcev.

Borci v zbor! Stopimo v vrste!
Kliče boben, plat zvoná!
Kliče Kralj in Domovina,
kliče čas in zgodovina,
kliče Jugoslavija!
Borci v zbor!

Mi možje smo in vojaki,
Borci sile in duhá,
v službi Kralja, Domovine —
naša je usoda — Boj!

Z nami v vrsti dobrovoljci,
invalidi, mladi rod,
z nami mrtvi so junaki,
z nami čast je, vest in Bog!

Mi smo Borci za pravico,
za poštenje, red in mir,
za enakost, za svobodo —
le kdor mož je — ta je naš!

Mi razbijamo malike,
zlato tele mora v prah!
Hočemo pošteno delo!
Kdor ne dela, naj ne jél!

Mi smo Valjar zgodovine,
mi smo narodova vest!
Le kar zdravo je, naj raste!
Valjar tlači le plevel!

Z nami je srce Slovansko,
z nami je Slovanski čas!
Za nevero, za krivico
pa za srcem čaka — pest!

Borci v zbor! Stopimo v vrste!
Kliče boben, plat zvoná!
Kliče Kralj in Domovina,
kliče čas in zgodovina,
kliče Jugoslavija!
Borci v zbor!

Pero.

Nekdo bi se rad šel mance.

Tistemu neznanemu „podeželanu“, ki je sprožil v „Jutru“ apel na naše vojne dobrovoljce, katerim daje sicer vso čast in priznanje, bi povedali to-le:

Misel, da bi „Boj“ zahteval od vsakega novega člana „pismo prisego, da je brez-kompromisen za Jugoslavijo in da je za kralja in državo“, žal ni zrasla na željniku spoštovanega podeželana, temveč že pri rojstvu „Boj-a“. „Boj“ zbira svoje članstvo prvenstveno iz članov naše rezervne vojske, ki imajo svojo vojaško prisego že itak za seboj. Poleg tega pa mora član podpisati še izjavo na tiskanem formularju, ki se glasi:

„Podpisani izjavljam pod častno besedo, da so le-ti podatki resnični in točni, in da ne pristopam v pokret Združenja borcev zavoljo kakršnegakoli dobička, marveč le za to, da s svojim delom podprem narod, državo in Kralja.

Če bom sprejet za člana, izjavljam, da se bom ravnal točno in vestno po navodilih organizacije.“

Iz tega sledi, da je za vse, kar vznemirja blagorodni nočni počitek spoštovanega podeželana, v največji meri poskrbljeno in bo radi tega uvidel, da so vse podobne lekcije našim dobrovoljcem čisto nepotrebne, posebno pa še, da jih priobčuje v listu, ki naš dragi „Boj“ obsipa z roji puščic kaljenih v kačjem strupu.

Drugič, dragi podeželan, polni pušo s svojimi patroni, ne pa s tujimi!

Dopisi.

PO CELJSKEM ZBORU.

Mogočni odmev našega impozantnega zbora v Celju ne da gotovim gospodom miru. V svojem lokalnem glasilu „Nova Doba“ ponavljajo stare fraze o punktaših in o klerikalizmu „druge garniture“, ki se baje skrivajo za našim vsenarodnim gibanjem, in z onemoglo jezo ugotavljajo, da je bilo na zboru po strokovnjakih ugotovljeno, da zborovalcev z radovedneži vred ni bilo več kot kvečjemu 1500. — Čudno, da imajo vsi drugi listi povsem „neverdostojne“ strokovnjake, ki cenijo udeležbo na 4000—5000 ljudi. Na uho povemo celjskim magnatom še tole: mi prirejamo svoje zборе predvsem za one, ki še niso naši, onim širokim masam govorimo o ciljih in namenu našega gibanja, ki vidijo in čutijo na lastni koži, da je mnogo gnilebe v naši lepi Jugoslaviji, a ne vedo, kam naj krenejo in kaj naj store za rešitev iz kaosa, v katerega so privedli razni „strokovnjaki“ — naši dobri narod! Tem govorimo v prvi vrsti, da jim damo poguma in novega upanja, da jih rešimo pred obupom in resignacijo! Zdrav optimizem in vero v izboljšanje našega javnega, gospodarskega in socialnega življenja hočemo ponesti v široke plasti naroda: to je namen naših zborov! Onim, ki so že naši, tem ni treba več govoriti — ti že sami širijo naše ideje naprej — mi govorimo tistim, ki še niso naši, ki še dvomijo, ki so še malodušni. — Te hočemo pridobiti za naše velike naloge in ne bomo odnehali popreje, dokler ne bo zadnja gorska vas v naših vrstah! Mi smo vsenarodno, ljudsko gibanje, ki kakor hudournik poplavlja vso našo lepo domovino in kamor pride, poruši vse, kar je trhlo in gnilo! — Vi to veste, zato vas je strah naše odločnosti in naše mladosti, ko vidite, da ne bo dolgo in bo ves narod v naših vrstah — tedaj pa bo tudi konec vašega klikarstva in narod vas bo pohodil in končno zadržal v zlati svobodi!

Celje. — Teden dni pred našim veličastnim zborom se je vršil v neki tukajšnji kavarni o polnoči čuden shod. Kot govornik je nastopil visok državni funkcionar, ki je nekim izletnikom „Jadran-ekspresa“ razkladal svoje nekdanje narodno-politične boje v Celju ter končno na nekvalificiran način napadel navzoče bojovnike, češ: „Mi ne rabimo borcev, temveč samo Jugoslovane, organizirane v JNS. Kdor ni član te stranke, nima pravice nastopati v našem javnem življenju!“ Vsled tega škandaloznega izbruha fanatičnega strankarja je prišlo nato do prizorov, ki bodo končali pred sodiščem.

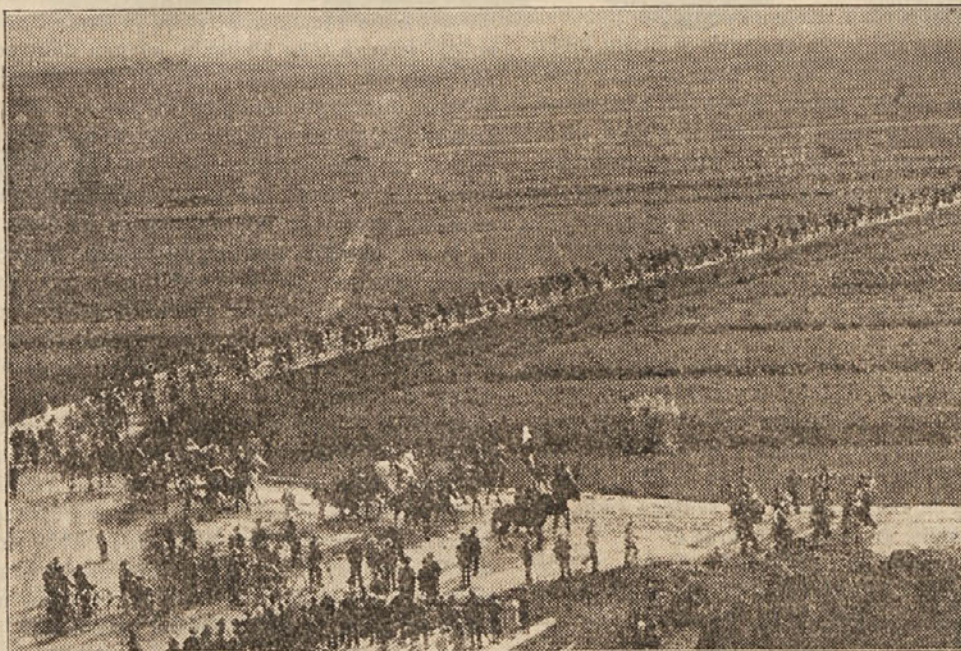
„Deutsche Zeitung“, glasilo nemške manjšine v Dravski banovini, ki izhaja v Celju, piše o našem celjskem zboru v svoji 32. številki z dne 13. maja t. l. med drugim tudi sledeče: — — — „to novo gibanje hoče to, kar hoče kralj, kar koristi narodu in kar potrebuje država. Na Vnebohod so priredili somišljeniki tega gibanja, ki se imenuje „Boj“, svoj zbor v Celju, ki se ga je udeležilo zlasti mnogo kmetov iz okolice. Govorniki so tolmačili gornja gesla, ki so bila sprejeta z burnim odobravanjem. Seveda ima to docela nepolitično gibanje tudi nasprotnike in sicer predvsem v političnih krogih. Deloma so nasprotstva že ostra. Za „Boj“ je to znamenje, da ga je treba resno

upoštevati in se ga tudi upošteva. Do demonstracij v četrtki ni prišlo.“

Sv. Pavel. Neizmerno smo se radovali nad vabilom za zbor borcev na Vnebohod v Celju. Ta zbor nam je porok za vstajenje iz te hude krize, v katero smo pahneni radi nepoštenosti raznih ljudi, ki nam še sedaj hočejo komandirati. Posebno svetopavelski suličarji so dobili oster nalog od lovskega društva, da golazen borcev čim prej ugonobijo. Tako se je izjavil neki šepasti svetopavelski suličar, ki je med vojsko doma pridno za Av-

strijem smo visoko v hribih, nas je kljub temu zajela gospodarska kriza. Zmanjkalo nam je vsega, tako da nimamo denarja niti za sol niti za štibro. Radi tega nas pa kaj pridno obiskujejo razni organi. Ljudje sedaj s strahom zrejo v bodočnost ter se v obupu vprašujejo, kaj bo z njimi, če bo šlo vedno tako naprej.

Najdejo se pa ljudje, kateri za lastna korita in politične cilje preganjajo in izrabljajo naše ubogo in pošteno ljudstvo. Ako se pa kateremu zabrusi resnica v obraz, te pa že

Pogled z žalostne gore na sprevod borcev, ki prihajajo od Podpeči. Konjenica in nad 1000 kolesarjev.

strijem agitiral in za kurje kljune žito od že ubogih kmetov pobiral.

V občini obratuje velika inozemska tovarna. Lastniki so dunajski židje, njeni nameščenci prav pridno pripovedujejo, da bodo borci kmalu razpuščeni, voditelji pa pozaprti. Vprašamo svetopavelske gospode, kaj so med vojno delali, ko smo drugi trpeli. Sedaj seveda samo z lovsko karto dobiš kakšno mesto, drugače si pa samo punktaš. Borci smo valjeni takih očitkov, v zadoščenje se pa pridno pripravljamo na ustanovitev „Boja“, da bode javnost imela korist, suličarji pa poraz, ki je zanje neizbežen.

Bučka. Toliko blage volje med našimi ljudmi že dolgo, dolgo ni bilo najti kakor na Vnebohod. Vse je kar rajalo v iskrenem navdušenju — zlasti mi mladi fantje smo kar nehote peli in vriskali, gredoč od prireditve v Škocijanu. — In kako tudi ne? Kakor drugod po domovini, se je tudi med nas zadnje čase naselila neusmiljena „mora“, ki nas tlači k tlom in hoče ne le gospodarsko, ampak tudi sicer v drugih ozirih kar uničiti. Svet ima vinogradniške kmete večkrat za piance, mi pa mu moramo — na žalost! — povedati, da so med nami tudi „pijavke“. Imenujejo se ovađuhi ali denuncijanti. Ljudje pravijo, da za denar opravljajo svoja nečedna, smrtno grešna opravila. Ta človeška bitja pri nas najbolj sovražimo, ker nam poštemim državljanom — najbolj škodujejo. Prav, da so bili obsojeni na javnem zborovanju! Tudi tista zgodba o edini kravici in eksekuciji se je dogodila pri nas. Le s to razliko, da so imeli z zadevo opraviti ne le orožniški, ampak tudi sodnijski in celo zdravniški gospodje. — Krajevno organizacijo bojovnikov v naši župniji smo napravili. Načeloval ji bo posestnik tov. Anton Komljanec.

Ribnica. Vtis velikega zbora borcev v Ribnici je neizbrisen. Vsi razmišljamo in govorimo le o tem, kar smo slišali iz ust govornikov. Prebiramo tudi „Prelom“, ki je objavil odlomek govorov. Nepozaben je končni prizor.

Ko je po govoru tov. Fabjančiča predsednik dr. Kalan zborovalcem oznanil, da je zbor končan, se je vsa tisočglava množica odkrila in odkritih glav zapela mogočno himno slovenskega sveta „Hej, Slovani!“, ki se je valila kot silen val med hišami na trgu in pljusnila tudi preko streh daleč ven v zeleno polje. Nebo je bilo borcem naklonjeno. Kljub črnim oblakom, ki so se bili začeli zbirati, jim je bil dež prizanesel, celo to se je zgodilo, da se je med petim raztrgal oblak in se je skozenj usul na tisočglavi pevski zbor šop zlatih žarkov popoldanskega sonca.

Ko so izzvenele dvakrat pete besede: „Črna zemlja naj pogrezne, tega kdor odpada!“ se je množica razšla. Do večera so po Ribnici zvenele pesmi in se je slišala vesela beseda ljudi, ki so vrgli od sebe malodušje ter znova odprli srce upanju v boljše bodočnost. Zdravo borci iz Ribniške doline!!

Plešivec pri Rajhenburgu. Iz našega kraja se le redkokdaj sliši glas, ker smo Bogu čisto za hrbtom. Popolnoma ubogi in zapuščen, če

tožijo državnemu pravdniku. Tako se nam sedaj godi, prijadrali smo čisto na rob gospodarskega propada.

Zvedeli smo, da se bode v Rajhenburgu v kratkem sklical občni zbor bojovnikov. Mi tega dneva s težkim srcem pričakujemo, da se tudi mi pridružimo borcem. Vsi, ki smo bili vojaki, smo borci in tudi spadamo k borcem, saj tudi svetovna vojna ni pustila naše kmečke ljudstvo ob strani. Mi smo morali ob izbruhu te vojne prepustiti usodi naše žene in otroke, prestatati smo morali vse vojne strahote in grozote ter doprinesiti žrtve v največji meri, in s tem, kar smo si mi s krvjo in žrtvami pridobili, gospodarijo nekateri, kakor volk gospodari, kadar pride med ovce. A v največji meri je prizadeto naše pošteno kmetstvo ljudstvo.

Program bojovnikov odobravamo, in ker se tu koncentrirajo samo poštene ljudje, smemo upravičeno upati na dober uspeh.

Na skorajšnje svidenje v Rajhenburgu!

Dobrna. Čeprav leži Dobrna na lepem, gozdnatem vznožju Pohorja in ne kje ob sinji obali našega Jadrana, moram vzklikniti: Kam plove naša barka, kam!? Mar bo kljubovala vihri, ki divja okoli nje? — Bog ve! Valovi divje, zlobne strasti ovađustva, sebičnosti in pohlepa treskajo ob njo, da jo uničijo. Da uničijo tebe, dobro ljudstvo, da te stare zloba, ki je mačeha današnjih dni, in da se pogreznesh v temo, odkoder ni več rešitve.

Če ne bi bilo upanja na rešitev, smo izgubljeni, ker smo slabi in zato slabi krmarji.

In glej — up in nada na rešitev nam je dana — vržena nam je rešilna vrv od neustrašenih, večjih krmilarjev, naših vrlih borcev, Zatorej Dobrnčan — na zbor; Na zbor pod prapor Združenja borcev Jugoslavije s parolo:

Vse za našega ljubljanskega Kralja in Voditelja, vse za napredek naše svobodne Velike Jugoslavije! Živela pravica in poštenje in v neizprosni boji proti največjemu zlu današnjih dni!

Pošteni fantje in možje se že zbirajo. Od ust do ust, od moža do moža gre klic: Vsi v vrste borcev!

Ko bo naša četa strumnih fantov in mož zbrana, Vas pokličemo, vrli tovariši iz „Boja“, da nam utrete pot do ureditve naših sanj. Tedaj kmalu na svidenje!

Prečna pri Novem mestu. Na binkoštno nedeljo se je vršil za prečensko župnijo javen zbor „Boja“. Udeležili so se ga v močnem številu možje in fantje, posebno skupino poslušalstva so tvorile žene in dekleta. Vsi so z odobravanjem poslušali govornike. Pred mogočno cerkvijo je bil postavljen govorniški oder, pregrnjen z državno zastavo. Zbor je po prvi maši otvoril predsednik pripravljalnega odbora kraj org. Združenja borcev Jugoslavije tov. Turk, ki je pozdravil zborovalce, prečital vdanostno brzojavko Nj. V. Kralju in pozdravno brzojavko g. banu ter pozival zborovalce k složnemu delu v velikem gibanju „Boja“. Govore sta imela tov. dr. Gros iz Novega mesta in Vl. Fabjančič iz Ljubljane, ki sta govorila poslušalcem prav iz srca. Pri-

čakujemo, da se bo v kraj. org. vpisala, ko pridejo potrjena pravila, močna skupina borcev.

Št. Vid pri Stični. Na binkoštni ponedeljek ob 7. uri zjutraj je tu priredilo Združenje borcev Jugoslavije mogočen javni zbor za šentviško občino. Ob veliki državni zastavi, ki je plapolala na mlaju, je bil postavljen visok govorniški oder, nad pročeljem pa slika Nj. V. Kralja, okinčana z zelenjem. Zbor, ki se ga je udeležilo skoro vse moško prebivalstvo pa tudi šentviško ženstvo, je vodil predsednik priprav-

ljalnega odbora kraj. organizacije „Boja“ koroški dobrovoljec in šentviški župan tov. Ignacij Pevec. Pri prireditvi so sodelovali domači pevci, ki so prelepo zapeli državno himno in Doberdob. Vse občinstvo je stoje in odkrito poslušalo. Tov. Pevec je imel nagovor na zbrano ljudstvo, v katerem je pozval narod, da opusti vse strankarske razprtije ter se združi pod okriljem nadstrankarskega „Boja“ za blagor kralja, naroda in države. Samo v slogi bomo mogli premagati težko gospodarsko krizo. Tov. Pevec je nato prebral vdanostno brzojavko, v kateri izjavljajo šentviški borci Nj. V. Kralju neomajno zvestobo in pripravljenost na vse žrtve za njega in domovino. — Govorila sta nato tov. Kuster, predsednik in tov. Fabjančič, I. tajnik „Boja“. Globoko zasnovanemu govoru tov. Kustra so poslušalci sledili z vso resnobo in napeto do konca. Raztolmačil je idejne smernice bojovniškega gibanja. Tov. Fabjančič pa je na poljuden način raztolmačil pravila. Ob zaključku je tov. Pevec pozval bojovnike, da se vsi vpišejo v krajevno organizacijo, ko bodo pravila potrjena. Zboru je prisostvoval sreski načelnik g. Podboj, ki se je mogel prepričati, kako resnično domoljuben je pokret borcev in kako je v narodu zasidrana misel za kralja, državo in pravico.

Vrhnika. Nekako nezaupljivo so se v nedeljo 6. V. začeli zbirati pred Gasilskim domom možje in fantje. Ali se bo res vršilo zborovanje „Boja“, za katerega je bilo tako malo agitacije in nič pritiska?

Ko so se pokazali govorniki iz Ljubljane, med njimi tov. Marinko, katerega poznajo naši bojovniki še z žalostne gore, so se zgrnili od vseh strani okrog govornikov, nakar je predsednik pripravljalnega odbora tov. Modrijan otvoril ustanovni občni zbor „Boja“ na Vrhniki. Uvodoma je pozdravil zastopnika oblasti g. Likoviča, predvsem pa tovariše delegate Osr. izvrš. odbora Kustra, Marinka in Rozino ter vse ostale zborovalce, ki so se v tako častnem številu odzvali. Opravičil pa je tov. Štefeta, ki je bil zadržan radi boleznij v družini.

Po običajnih formalnostih in kratkem poročilu, kako in zakaj smo si tudi na Vrhniki zaželeli novega pokreta, ki ga prinaša „Boj“, poda besedo predsedniku Osr. izvrš. odbora „Boja“ v Ljubljani tov. Kustru Avgustu.

Tov. Kuster je v svojem zanosnem govoru najprej razložil zborovalcem, kaj je „Boj“, kakšen namen ima, kaj hoče ter zakaj so borci stopili v akcijo.

Kot drugi govornik je nastopil tov. Marinko, ki se je uvodoma opravičil, da bo svoj

Naši zbori.

Nedelja, dne 27. maja 1934.

Kranj, ob 10. uri 30 na Glavnem trgu. Govorita Vidmar, Marinko in domači.

Vrhnika, ob 11. uri pri Sv. Trojici. Govore Florjančič, Škrbec, Kafol.

Toplice na Dol., ob 7. uri zjutraj, Kopališki trg. Govore Zupan, Sturm, Dr. Gros.

Konjice, ob 11. uri, pred cerkvijo. Govore Matičič, Fabjančič, Dr. Macarol.

Šmarje pri Jelšah, ob 8. uri 30. Govorita Loriger, Kuster.

Nedelja dne 3. junija 1934.

Bled, Ljutomer, Cerklje ob Krki, Kostanjevica, Bizeljsko.

Navedba časa in govornikov za te kraje prihodnjič.

govor čital, da mu ne bode zopet kdo kaj takega podtaknil, kar ni govoril, kajti med Slovenci je na žalost še vedno preveč ovaduhov in denuncijantov.

V svojem nadaljnjem, zelo temperamentnem govoru je predvsem ožigal deljenje ljudi v državljane I. in II. razreda. Zahteval pa je svobodo združenja, besede in tiska ter neodvisnost sodstva. Svobodo v lastni hiši, predvsem pa svobodo, da sme človek v lastni hiši imeti svobodne misli. Za vse državljane morajo biti enake pravice in za vse enake dolžnosti. Zavedamo se, da smo državljani, ki bomo šli braniti meje, če nas pokliče kralj, zato pa se zavedamo, da imamo pravico tudi doma red napraviti.

Njegov govor, ki ga je večkrat prekinjalo odobravanje, je vžgal zborovalce.

Po govoru tov. Marinka so bila prečitana pravila Krajev. organizacije „Boja“ na Vrhnikih ter določena članarina Din 6.— letno za redne člane.

Po pripravljeni odboru sestavljena lista, ki jo je prečital tov. Modrijan, je bila soglasno sprejeta.

Pri slučajnostih je bil enodušno sprejet predlog, da se odpošlje g. banu Dragu Marušiču pozdravna brzojavka.

K besedi se je oglasil še tov. Rozina Ivan, ki je uvodoma pozdravil v imenu skupine Ljubljana-Moste svojo najmlajšo sestro na Vrhnikih ter ji obljubil vso moralno pomoč. V svojem nadaljnjem govoru je zelo ostro nastopil zoper lažipatriote, ki so s svojim pogubnim delom poosttrili gospodarsko krizo v naši državi. Povsem umesten je bil njegov zaključek, da je nad nami Bog, pred nami kralj in država, za „Bojem“ pa ljudstvo, zato pa sigurna zmaga.

Predlog, da se vrši velik tabor bojnikov na kvaterno nedeljo, dne 27. maja pri Sv. Trojici, je bil soglasno in z odobravanjem sprejet.

H koncu je tov. Marinko pozval vse navzoče, da pristopijo v organizacijo „Boja“, nakar je tov. Modrijan zaključil lepo, mirno in disciplinirano zborovanje, katerega se je udeležilo preko 500 mož in fantov.

Možje borci! Led je prebit, glave pokoncu. Mi gremo naprej, mi strelci, kakor Bog pred Izraelci!

Šmartno v Tuhinju, ponedeljek, 7. maja. Pokojni večer. Z brd se gibljejo sence, po dve, po tri, v gruščah se spuščajo v dol. In tam na ravnicah v Viru se zbira tuhinjska rezervna vojska. Avto! G. sreski načelnik. Množica stoji v temi, se ne gane. Voz! Odposlanca „Boja“ iz Ljubljane. Množica se zamaže, se zgrne v hišo, jo napolni do zadnjega kotička in še veže in pod odprtimi okni zunaj stoji gruče, hiša je pretesna. Vse čaka, strmi v petroleiko in v mizo, četa pred napadom, natrpana v kaverni. In ti obrazi, naše kmetjsko zdravje in trpljenje, ti obrazi, žejni prijazne besede, žejni odrešilnega vrela, neizmerno žejni in zvesti.

Kmet Pestotnik Miha, predsednik pripravljalnega odbora, je otvoril občni zbor krajeve organizacije „Boja“, nakar je nagovoril zbrane tajnik Frontini, ki je med drugim naprosil navzočega g. sreskega načelnika Vovška, naj izroči na najvišje mesto izraze vdanosti, kar je g. načelnik z veseljem obljubil. Zatem je poprijel zastopnik „Boja“ Matičič; razlagal je smernice, načela: za kmetjsko pravdo, za mož-besedo, za zdravje zemlji, za veselje na vasi. Potem Ture Šturm: za slogo in vedrost, za spravo med preklarjani in za brihtno, urejeno gospodarstvo.

Kmetje slede izvajanjem kakor svetim besedam apostolov. In kmetje razumejo vse, brihtni so, v njih je doma zdravje. Pri volitvi odbora nekoliko prerekanja: nekateri bi prišli radi noter, a jih članstvo ne mara, jih soglasno odklanja, zato jim tudi delegata ne moreta pomagati. Potem so se izvršile volitve v najlepšem redu: za predsednika ponovno in soglasno Pestotnik Miha, za tajnika Burja ter ostali odbor. Potem sta jim delegata pojasnila vse organizacijske zadeve in so se končno zedinili, naj bi se vršil kmalu v Tuhinju zbor „Boja“.

Dol pri Ljubljani. Preteklo nedeljo smo se sestali pri nas in sicer pri tovarišu Zidarju, da se pogovorimo o sedaj tako širilem se pokretu „Boja“. Udeležba je bila povsem zadovoljiva, če pomislimo na brzino priprave. Sestanek, ki se je pričel ob 8. uri zjutraj, je otvoril tov. Lajevic in raztolmačil namen organizacije. Za njim je pozval tov. Plazer navzoče, da se priključijo pokretu, nato pa je tov. Cvikelj obrazložil načelno stran pokreta ter osvetlil vse ono cviljenje proti pokretu, ki že samo potrjuje, da smo na pravi poti. Dovolj dolgo smo trpeli in gledali, treba zagrabiti. Za njimi pa je tov. Kukovica razložil pravila in podrobno organizacijo pokreta ter prešel takoj k praktičnemu delu in začetku. Sklenili

smo nato, da se takoj pridružimo pokretu in smo izvolili pripravljalni odbor s tov. Zidarjem na čelu. Po sestanku in izvolitvi odbora smo imeli takoj prvo sejo odbora, ki se je konstituirala. Med drugim smo napravili tudi sklep, da priredimo prihodnji mesec velik tabor v zvezi s tovariši iz Št. Jakoba in Dolskega.

Tako! Začetek imamo, da bo uspeh, smo prepričani, ker so vzeli vodstvo v roke možje, ki so že njih imena polno jamstvo za intenzivno in požrtvovalno delo v pokretu.

Moravče. Dne 8. maja t. l. zvečer se je vršil v Moravčah sestanek borcev. Razdelili smo nekaj vabil, a na sestanek je prišlo toliko naših Moravčanov, da je bila dvorana „Zadružnega doma“ nabito polna in premajhna. Agitiralo se je zoper sestanek in delale so se tudi vse mogoče ovire, a vse smo poštenim potom premagali in navzoči so z disciplinirano pozornostjo poslušali govornike. G. Cerar Loize je otvoril sestanek, pozdravil zastopnika oblasti g. komisarja srez. načelstva iz Kamnika, gg. tovariša S. Vidmarja in Šiferja ter vse navzoče.

Tov. Vidmar je navzočim pojasnil razmere, ki danes vladajo, ter z iskrenimi besedami sejal med poslušalce vero v zmago pravičnosti, poštenosti, upanje v boljšo bodočnost, ki prinese blagostanje državi in ljudstvu. Oznajal nam je tudi ljubezen do svojega rodu, do svoje zemlje, do države in kralja.

Tov. Šifer pa je pojasnil program in cilje organizacije ter predaval o splošnem gospodarstvu zlasti o zadružništvu. Zborovalci so gotovo odšli z zavestjo v duši, da so načela „Boja“ prava, njihov boj za izvršitev teh načel da je pošten, iskren ter da bo tudi izvojeval zmago v čast države ter blagostanje in zadovoljnost državljanov.

Ko so nasprotniki videli toliko zborovalcev, so nas začeli seveda napadati takoj s „punktaši“; očitali so punktaštvo tudi možem, ki so se iz prepričanja in po svoji življenjski skušnji v vojni in doma kot poštenjaki pridružili našemu pokretu.

Mi smo se in se bomo držali načela in poziva, da naj stopijo v našo organizacijo ljudje bodisi te ali one stranke, ki imajo pošteno vest in preteklost napram sebi in svojemu bližnjemu. Priporočamo, tovariši iz Moravč in okolice, da se naročite na naš tednik „Prelom“, ki vam prinaša poročila ter razne koristne razprave za doseg zboljšanja v upravi in gospodarstvu naše domovine.

Svarimo one, ki grozijo ter se norčujejo iz borcev, naj utihnejo s svojim krikom in vikom, ker jih preveč dobro poznamo Moravčani že dolga leta, zlasti pa še zadnje čase. Naj nikar ne hodijo na solnce s svojim maslom, drugače se jim bo stopilo na glavi in jih obilo, da bo jo in jim bo teklo za vrat pa še kam drugam.

Bizeljsko. Pri nas je ustanovljen pripravljalni odbor „Boja-a“. Imamo gotove plemenitake, katerim ni ta injekcija dobro došla, upamo da so še druge injekcije v pripravljenosti, katere bodo to kugo iztrebile v blagor nam vsem. Za občni zbor je velikansko zanimanje ne samo pri nas borcih in somišljenikih, marveč tudi pri naših nasprotnikih. Veliko brigo imajo, na kakšen način bi nam onemogočili naše zborovanje. Neki plemenitak nastopa v gostilni s parolo: Borci so norci.

Prepričani smo, borci in somišljeniki, da pridejo na naš občni zbor dobri zdravniki, kateri nas rešijo te kuge.

Breznica. V naši občini smo prejeli predlagatelji „Boja“ pravila že potrjena. V najkrajšem času bomo sklicali ustanovni občni zbor.

Skoro gotovo ga ni med nami ne moža ne fanta z zdravim razumom, kateremu bi ne bila prirojena v srcu ljubezen do rodne zemlje, do naše lepe domovine. Ponosni na svojo državo in rod pa bomo le, če bomo z združenimi močmi skrbeli za zadovoljnost vseh stanov. To se da doseči prav gotovo s poštenim delom in požrtvovalnostjo. Ne en sam stan v državi, ne samo inteligenca, mi vsi moramo skrbeti za očetnjavo. To je naša sveta dolžnost.

Človeku se zdi, da smo v tem pogledu dosedaj vse premalo storili. Kaj si bodo mislili o nas poznejši rodovi, ako sedaj v teh resnih časih ne dvignemo glav in ne rešimo, kar se še rešiti da. Zanašali smo se, da bodo že drugi vse prav ukrenili, ali smo se bridko motili. Zato na plan za naš lep dom. Vsak je dolžan po svojih zmožnostih in močeh prinesiti dar domovini na žrtvenik. Ob vzbujenju naroda za pravično stvar, pa se bodo sramotno poskrili vsi sebičneži, katerih ne manjka pri nobenem narodu. Glas bojnikov gre in odmeva kakor grom od gore do gore in preplavlja vse kraje mile nam majke Jugoslavije.

Pravično delo je začeto. Komur je za svojo in narodovo čast, naj stopi v vrste „Boja“.

Naj živi naš dobri kralj in ves tako preizkušeni jugoslovanski rod!

Logatec. Kdor bi rad kakšne informacije glede Borcev, navodil, vpisnine ali drugih potrebnih stvari, naj stopi do tovariša Mačka Franca, čevljarna, Dol. Logatec. Tov. Maček sprejema tovariše vsak dan.

Bevke, v nedeljo 13. maja. Naš kraj je ves v „Boju“, skoro lahko trdimo, do zadnjega moža. Danes popoldne se je vršil tu ustanovni občni zbor krajeve organizacije „Boja“ v gasilnem domu, ki so ga do zadnjega napolnili številni možje in fantje. Predsednik pripravljalnega odbora tov. Trpin Jože je otvoril zbor ter uvodoma raztolmačil težnje in želje Bevk: hočejo novega toka življenja, novega dela, novih smernic. Odposlanec „Boja“ tov. Matičič je nato obrazložil smernice in načela „Boja“, prebral z obrazov zborovalcev njih križe in težave, razvijal kmetjske težnje in vse ono, za čimer stremi „Boj“. Ko je nato prečital predsedujoči pravila, so bile volitve. Za predsednika je bil soglasno izvoljen tov. Trpin, za podpredsednika tov. Križman, za tajnika tov. Zakrajšek, ter ostali odbor. Navzočih je bilo poleg nekaterih somišljenikov skoro vseh 120 članov, ki jih šteje krajevna skupina, to je vsi mlajši in starejši borci Bevk in okolja so že člani Boja. — Proti koncu je poprijel predsednik tov. Trpin zopet besedo, se zavzemal za poštenje in pravičnost ter se lotil etičnih in človečanskih načel, ki jih je v vznesenem in živahnem govoru lepo prilagodil mehki slovanski duši ter jih položil zborovalcem prav na srce, toplo, iskreno. S pozivom na tabor na Žalostno goro, ki bo binkoštni ponedeljek in na zbor k Sv. Trolici nad Vrhniko, ki bo po binkoštih, je dostojni zbor zaključil.

Ormož. V petek, dne 27. aprila so zborovali tukaj ustanovitelji gibanja borcev. Sestanka, ki se je vršil v kletarski gostilni, se je udeležilo večje število domačinov in okoličanov. Namen mu je bil ustanovitev pripravljalnega odbora krajeve organizacije „Boja“. Sestanek je otvoril tov. Gorjup, debate so se vdeleževali med drugimi tovariši Rojs, Koštev, Pevec, zastopniki invalidov in bojnikov. Referiral je z vznesenimi besedami tov. Vladislav Fabjančič iz Ljubljane. — Vsi navzoči so soglasno odobrili pravila in pokret „Boja“, o čemer se je glasovalo. Ravnotako enoglasno je bil izvoljen pripravljalni odbor ter so bila nato podpisana pravila z vlogo na banksko upravo. — Ko bodo potrjena, se bo sklical mogočen zbor v Ormožu.

Obvestila.

Vabilo na ustanovni občni zbor krajeve organizacije Celje Združenja borcev Jugoslavije, ki se vrši v sredo, dne 30. maja t. l. ob 8. uri zvečer v gostilniških prostorih hotela Hubertus.

Ker smejo temu zborovanju prisostvovati samo člani organizacije, ki imajo legitimacijo organizacije, naj se vsi somišljeniki iz Celja do tega časa vpišejo v organizacijo.

Krajevna organizacija „Boj-a“ v Celju.

Opozarjamo vse naše prijatelje, da „Prelom“ nima nobenih globokih blagajn na razpolago, marveč, da je navezan edinole na naročnino in izkupiček za nadrobno prodajo. Zato je nesmiselno zahtevati od nas stotine in stotine brezplačnih „Prelomov“ v svrhu propagande. Najboljša propaganda za nas je nabiranje plačujočih naročnikov. Številke, katere se dele brezplačno, je treba v tiskarni plačati ter gredo v breme članov konzorcija, ki s požrtvovalnimi prispevki krijejo tisto, česar naročnina ne zmaga. Člani konzorcija tudi niso tako bogati, da bi venomer mogli plačevati brezplačne številke „Preloma“, katerih propagandna moč je pogosto dvomljiva. Zato se zavedaj vsakdo izmed naših prijateljev, da pravilno gospodarstvo zahteva, naj bo vsaka številka plačana. S tem bo tudi skromen človek na skromen način pomagal našemu pokretu in s tem samemu sebi. Zrno do zrna pogača, kamen do kamena palača, dinar do dinarja „Prelom“.

Diskusija o gibanju in smernicah „Boja“ se nadaljuje v petek 25. t. m. ob 8. uri zvečer v Trgovskem domu. Ti večeri se vrše dalje vsak petek ob osmih.

„ZDRUŽENJE BORCEV JUGOSLAVIJE „BOJ“ v Mariboru sprejema prijave članov v svojem tajništvu Aleksandrova cesta št. 30, ter potom tvrdk Geč & Gnus, Glavni trg, Perhavec Jakob, Gosposka ul., in Pinter & Lenart, Aleksandrova cesta, kjer so na razpolago tudi priljavne tiskovine.

F. HREHORIČ

Telefon št. 24-04

Manufakturna veletrgovina

Ljubljana, Tyrševa cesta št. 28

**Po vsakem pranju
Vas bole roke.**

To je vsled napora. „PERION“ Vam delo olajša in napravi Vaše perilo snežnobelo.

Pazite na znamko „ERION“!

Širite „Prelom“!

Hitite s poravnavo naročnine. Kdor se ne misli naročiti na „Prelom“, naj list vrne po pošti z označbo „Nazaaj“.

**DEŽNIKE
NOGAVICE**

NA DROBNO IN NA DEBELO KUPITE NAJUGODNEJE V TOVARNI

JOSIP VIDMAR

LJUBLJANA
Pred Škofijo 19, podruž.:
Prešernova ulica šte. 20

BEOGRAD
Kralja Milana 15

ZAGREB
Jurijšćeva 8